

از گوشه و کنار

۳ میلیون زن در ایران سرپرست خانوار هستند

وزیر کشور گفت: بیش از سه میلیون نفر زن سرپرست خانوار در کشور داریم؛ ۷۱ درصد آنها زنانی هستند که همسرانشان فوت کرده‌اند و ۱۱ درصد نیز زنانی هستند که طلاق گرفته‌اند. بقیه هم شامل مواردی است که ازدواج نکرده‌اند.

به گزارش ایرنا، عبدالرضا رحمانی فضلی در جمع خبرنگاران افزود: در جلسه شورای اجتماعی کشور، سه دستور بررسی شد که یکی از آنها لایحه صیانت و حمایت از زنان در برابر خشونت بود که قوه قضائیه آن را به دولت فرستاده و نکات قابل توجهی در آن وجود دارد.

او با بیان اینکه لایحه حمایت و صیانت از حقوق زنان امیدبخش است، افزود: امیدواریم با نظراتی که اعضای همه دستگاه‌های اجرایی و کارشناسان دادند، اصلاحات لازم به صورت تکمیلی از سوی دولت نیز در آن صورت بگیرد و در نهایت برای قانونگذاری به مجلس برود.

وزیر کشور تصریح کرد: موضوع مهم در این رابطه حمایت‌ها و تکریم از بانوان و زنان مطابق با اصول و ارزش‌های جمهوری اسلامی است که مبتنی بر اصول و عقاید دینی است؛ باید تلاش کنیم هر نوع ظلم، نابرابری و تبعیض چه به صورت تاریخی، فکری، انتقادی، اندیشه‌ای و چه به صورت عملی علیه بانوان در جامعه وجود دارد، حل کنیم. ■ ■ ■

برخی سارقان آلمان‌های شهری، پیمانکاران هستند

رئیس پلیس تهران از دستگیری سارقان آلمان‌های شهری خبر داد و گفت: متأسفانه برخی سارقان پیمانکاران شهرداری هستند. به گزارش ایسنا، سردار حسین رحیمی با بیان این که شهرداری و شورای همکاری‌های مختلفی دارند گفت: متأسفانه سهم امنیت در بودجه‌های دوستان صفر است.

وی با بیان این که در بخش کلاتری‌ها، مدیریت شهری باید کمک می‌کرد افزود: ۱۰ سال است که مصوبه‌ای در این خصوص داریم و قرار بود تعداد کلاتری‌ها به ۲۰۰ کلاتری برسد و در گام اول ۴۰ کلاتری ساخته شود که نشد و در نهایت در هفته ناجا با کمک خبرین یکی از کلاتری را آغاز کردیم اما از طرف شهرداری اقدامی نشد. رحیمی در مورد گلایه اعضای شورا از وضعیت موتورسیکلت‌ها گفت: ما از انجام رفتارهای بدون مطالعه برهیز می‌کنیم و بحث موتورسیکلت‌ها را سال‌های سال است که دنبال می‌کنیم و آن زمانی که من در راهور تهران بودم نیز برنامه‌هایی داشتیم اما معتقدیم باید کار ریشه‌ای و عمیق شود تا شاهد تحول باشیم. به مردم قول می‌دهم که به زودی طرحی برای موتورسیکلت‌ها به مرحله اجرا درآید. ■ ■ ■

معضل جدید پایدایتخت:

تخلیه نخاله‌های ساختمانی در بزرگراه‌ها!

مدیرکل خدمات شهری شهرداری تهران گفت: برخی رانندگان صبح زود در برخی بزرگراه‌ها، نخاله‌های ساختمانی را در حال حرکت تخلیه می‌کنند که به این کار «خاک فرار» می‌گویند.

اصغر عطایی در گفت و گو با ایلانا افزود: مقدار این نخاله‌ها کم نیست. روزانه چندین مورد از این اتفاقات در سطح بزرگراه‌های تهران مشاهده می‌شود و قانون‌گذار باید اسد مجازات را برای این افراد در نظر بگیرد.

مدیرکل خدمات شهری شهرداری تهران در خصوص مناطقی که بیشترین تخلیه نخاله‌های ساختمانی در آنها اتفاق می‌افتد، گفت: در اتوبان تهران -شمال، در سرچشمه رودخانه کن از همه نقاط بیشتر این اتفاق رخ می‌دهد، همچنین در شرق تهران تخلیه نخاله‌های ساختمانی به داخل رودخانه‌ها بیشتر است.

خودسوزی نوعی خودکشی خودخواهانه و وحشتناکترین و دردآورترین نوع خودکشی است.

خودسوزی در عین حال اعتراض آمیزترین شیوه خودکشی است. زنان و دخترانی که به مبادرت به این کار می‌کنند، بافدا کردن خودشان می‌خواهند توجه جامعه را به یک مطالبه و به ستمی که بر آنها روا داشته می‌شود، جلب کنند

اجتماعی نیازمند همکاری سایر نهادهای نیز هست. در صورت حمایت همه نهادهای و ارائه آموزش‌های لازم آسیب‌های اجتماعی حوزه زنان تا حدود زیادی کاهش خواهد یافت. ■ ■ ■

بسته پیشنهادی برای حل مسائل دیشموک

معاون اجتماعی سازمان بهزیستی کشور نیز در این جلسه با اشاره به اینکه مشکلات اجتماعی در بخش دیشموک از سوی مسئولان ارائه شد گفت: «آسیب‌های اجتماعی در این بخش مورد تایید شورای اجتماعی و سازمان بهزیستی است». حبیب‌الله مسعودی فرید افزود: «موضوعات آسیب‌های اجتماعی طی سال‌های اخیر در جلسه با حضور رهبر معظم انقلاب نیز بررسی و راهکارهای لازم ارائه شد. برای برطرف کردن آسیب‌های اجتماعی در بخش دیشموک اقدامات کوتاه و بلندمدت باید اجرا شود». مسعودی فرید تصریح کرد: «در اقدامات کوتاه مدت آموزش مهارت‌های زندگی، سبک زندگی، افزایش تاب‌آوری برای کاهش آسیب‌های اجتماعی باید اجرا شود. اقدامات بلند مدت شامل آمایش سرزمین است که باید در سطح کلان نیز بررسی و اجرایی شود». مسعودی فرید بر تغییر سبک زندگی، ارتقای مهارت‌های زندگی مدیریت هیجان و افزایش تاب‌آوری برای کاهش آسیب‌های اجتماعی نیز تأکید کرد و گفت: «باید با ارائه یک برنامه زمان‌بندی آموزش‌های منجر به توسعه و اشتغالزایی در این بخش افزایش یابد. آسیب‌های اجتماعی دیشموک در همه زمینه‌ها طی یک بسته پیشنهادی طراحی و با هماهنگی همه دستگاه‌ها و بنیاد برکت و علوی اجرایی خواهد شد». با این حال این امید می‌رود که با چنین اقداماتی این رنج تاریخی از زندگی مردمان این بخش بر داشته شود و دیگر خبر خودسوزی در این منطقه شنیده نشود.

همراه تعداد زیادی از مسئولان استانی و شهرستانی با برگزاری جلسه شورای اداری تصمیماتی برای حل مشکلات اجتماعی این بخش اتخاذ کردند.

مشکلات زنان،

دغدغه اصلی فراکسیون زنان

در این جلسه بخشدار دیشموک با اشاره به فقر و محرومیت مردم، افزود: «خودکشی، خودسوزی و طلاق از مهم‌ترین معضلات اجتماعی در این بخش است». صفا حبیبی، فقر اجتماعی و فرهنگی در این بخش را زیاد دانست و گفت: «نیاز است مسئولان کشوری و استانی همکاری لازم در رفع محرومیت از این بخش را داشته باشند». فرماندار کهگیلویه نیز در این جلسه با اشاره به اینکه آمار آسیب‌های اجتماعی در این بخش نسبت به دیگر نقاط کشور پایین است گفت: «با ارائه راهکارهای مناسب بسیاری از این مشکلات قابل حل هستند». علیرضا اتابک بر ارائه آموزش‌های کاربردی به همه سنین در بخش دیشموک تأکید کرد و گفت: «اجرای طرح‌های تولیدی و اشتغالزایی به توسعه این منطقه کمک می‌کند». او بر بسیج همه نهادها در توسعه متوازن امکانات در بخش دیشموک تأکید کرد. مدیرکل بانوان استانداری کهگیلویه و بویراحمد هم در این جلسه اجرای طرح‌های ویژه خانواده خبر داد و گفت: «این طرح در بخش دیشموک به صورت ویژه برای حمایت از زنان سرپرست خانوار اجرا خواهد شد». نادیا صداقت تصریح کرد: «این طرح در راستای توان‌افزایی و ارتقای تاب‌آوری زنان در مرکز استان با کمک ۴۰ سازمان مردم نهاد در حال برگزاری است. این طرح به صورت ویژه برای حمایت از خانواده‌ها و کاهش آسیب‌های اجتماعی در بخش دیشموک اجرا خواهد شد.»

رئیس فراکسیون زنان مجلس که به این استان سفر کرده است، در این جلسه با اشاره به اینکه بررسی و برطرف کردن مشکلات زنان یکی از دغدغه‌های اصلی این فراکسیون در مجلس است، گفت: «قانون حمایت از زنان در اولویت است». طحیه سیاوشی با اشاره به اینکه مشکلات آسیب‌های اجتماعی زنان از سوی مجلس بجد در حال پیگیری است، گفت: «دولت در مقابل با آسیب‌های

زنان دیشموک در مقابل خشونت، تحقیر و کتک‌های بی‌امان خودسوزی را برمی‌گزینند

اعتراض به بهای جان

در این مناطق در واقع حالتی مُدگونه به خود گرفته و به صورت یک امر رایج درآمده است؛ به طوری که وقتی با کمترین مشکلی مواجه می‌شوند، اقدام به خودسوزی یا خودکشی می‌کنند؛ در بعضی از موارد گسج می‌خورند. برچسب زن‌های نامعمول، رفتارهای خشونت‌آمیز و سرزنش‌های مادرشوهر و خانواده همسر و مسائل اقتصادی بخشی دیگر از دلایل است.»

معتمدی توضیح می‌دهد: «به طور کلی خودسوزی که زیرمجموعه خودکشی است را امیل دورکیم، جامعه‌شناس در سال ۱۸۹۸ در کتاب خود تحت عنوان خودکشی کلاسیک می‌شناسد. خودکشی در غرب

ایران نمایش اعتراض به وضع موجود درباره زنان است. در همین کهگیلویه و بویراحمد مسئله مردسالاری، خشونت وارث است. تحقیر و سرزنشی است که بی‌خود و بی‌جهت به زنان روا داشته می‌شود. در برخی از مناطق لرستان و الشتر زن حق ارث و میراث ندارد. یعنی از نظر قانونی دارد، اما وقتی که پدرش فوت می‌کند و ارثی به او می‌رسد باید سهم خود را به برادرش بدهد.»

می‌خواهند بگویند

وضعیت ما را ببینید

این آسیب‌شناس می‌گوید: «ما سه نوع خودکشی داریم. خودکشی خودخواهانه، دگرخواهانه و آنومی (فرو رفتگی ارزش‌ها و هنجارها).

خودسوزی نوعی خودکشی خودخواهانه است و وحشتناکترین و دردآورترین نوع خودکشی است. این رفتار در عین حال اعتراض آمیزترین شیوه خودکشی است. این مدل از خودکشی خانواده و اطرافیان فرد و همچنین جامعه را به دردمی آورد. نمونه‌اش همین چند وقت پیش در

به نام «زیبا» در یکی از روستاهای دیشموک به نام «دلی» خودش را آتش زد و به همراه نوزادی که هفت روز به تولدش باقی مانده بود، جان باخت. زیبا دوفرزند چهار و هفت‌ساله داشت که در زمان وقوع خودسوزی در خانه بودند. همچنین به گزارش ایلانا یک دختر ۱۷ ساله در مردادماه امسال و دو دختر ۱۴ و ۱۷ ساله در اردیبهشت ماه در دیشموک خودسوزی کردند. یکی از زنان منطقه در مورد خودسوزی زنان دیشموک به خبرگزاری رکتا گفته است: «اینجا همه زنان از بس کتک می‌خورند خودشان را می‌سوزانند. همه این روستاهای اطراف پر است از این ماجرا.»

در ارتباط با همین موضوع دو روز پیش شورای اداری دیشموک برای کاهش آسیب‌های اجتماعی با حضور معاون سازمان بهزیستی کشور، نماینده مردم تهران در مجلس و دیگر مسئولان استانی و شهرستانی تشکیل جلسه داد. در سال‌های گذشته به دلیل فقر و محرومیت، معضلات اجتماعی در این بخش از رشد قابل توجهی را تجربه کرد و به دنبال آن برنامه‌های آموزشی و فرهنگی از سوی نهادهای مختلف اجرا شده است. اما گویا معضل عمیق‌تر و ریشه‌دارتر از این است و باید اقدامات اساسی‌تری انجام داد.

فقر و محرومیت از اصلی‌ترین دلایل خودسوزی‌ها

در ارتباط با این وضعیت هادی معتمدی، آسیب‌شناس اجتماعی به «توسعه ایرانی» می‌گوید: «ازدواج‌های زود هنگام، خشونت خانگی علیه زنان، فقر و محرومیت از اصلی‌ترین دلایل خودسوزی‌ها و خودکشی در غرب ایران از جمله ایلام، کرمانشاه، کردستان و کهگیلویه و بویراحمد است. این وضعیت

آسو محمدی

تحقیقات میدانی فعالان اجتماعی در دیشموک و روستاهای اطراف نشان می‌دهد در شش ماهه ابتدای سال ۹۸ بیش از ۱۱ مورد خودسوزی زنان اتفاق افتاده است. دیشموک شهری است در استان کهگیلویه و بویراحمد و از توابع شهرستان دهدشت، واقع در غربی‌ترین نقطه استان، یعنی درست چسبیده به خوزستان؛ جایی که سال‌هاست به خاطر فقر و محرومیت زبانزد است و حالا در کنار این محرومیت اتفاقی در دناک هم اگر نگوییم هر روزه؛ اما هر ماه می‌افتد.

شهری از توابع شهرستان کهگیلویه با بیش از ۲۳ هزار نفر جمعیت که احتمالاً نامش به گوش بسیاری از ما ناآشناسست مگر آنکه در حوزه آسیب‌های اجتماعی مطالعه کرده باشیم یا مشتری دائمی ستون حوادث رسانه‌ها باشیم که در آن صورت می‌دانیم که نام دیشموک مدت‌های مدیدی است که با خودسوزی زنانش مطرح و از این حیث کوردار است.

در این میان یکی از نمونه‌های خودسوزی، مربوط به زنی بانام «ثریا» است که در ۱۱ سالگی با یک پسر ۱۲ ساله ازدواج کرد. آنها اختلافات زیادی باهم داشتند و پس از مدتی شوهر ثریا او را تهدید می‌کند که «باز خانه می‌روی یا بچه کوچک را می‌کنم». ثریا از ترس به اتاق رفت و بافت خود را به آتش کشید. یک دختر جوان دیگر به نام «کافی»، به دلیل کتک خوردن‌های مستمر از پدر و برادر شوهرش، دست به خودسوزی زد و بعد از ۲۰ روز در بیمارستان در گذشت. یکن زن باردار

یادداشت

دخترانی از جنس صبر و سکوت

سحر مغفرت

چشمانم شاهد است و قلبم گواهی می‌دهد که من، تمام قد، مسحور رمز و راز دستان رنجور تو بودم. دستانی که شیر می‌دوشید، هیمة جمع می‌کرد، نان بلوط می‌پخت، مشک سنگین دوغ میزد و بی‌اختیار به نقش خشت بختیار فرش می‌بافت.

آنچه، سانه‌ها از زنان عشایر نشان می‌دهند، زانی در لباس‌های رنگی و گیسوان بافته و چتری‌های شش‌گن زیر چارقد‌های هزاررنگ است؛ اما واقعیت این است که زنان عشایر زنان رنج و کارهای سختند، زنان حمل‌آب، زنان حمل‌هیزم، زنان فراوری شیر با کمترین امکانات، زنان تولید بدون بیمه و دست‌مزد و حساب بانکی... امروز از زنان عشایر بیشتر یاد گرفت.

مهم‌ترین مسائل زنان و دختران عشایر چیست؟

بارها دیده و شنیده‌ایم که زنان عشایر زودتر از آن چه که فکر کنیم پیر و شکسته می‌شوند و دیری نمی‌پاید که رنگ جوانی از رخسار دختران کم‌سن و سال محو می‌شود در حالی که آن‌ها با آن همه کار و تلاش نیز حق دارند زندگی بهتر و راحت‌تری داشته باشند، اما ندارند و لازم است بیش از پیش به مسائل آن‌ها به عنوان بخشی از جامعه زنان ایران پرداخته شود. نرخ بیسودای زنان عشایر، نرخ بالایی است و براساس برخی پژوهش‌ها، نرخ بیسودای زنان عشایر پیش از انقلاب تا ۸۳ درصد می‌رسید و بعد از انقلاب این رقم حدود ۲۰ درصد کاهش یافته و خوشبختانه در نسل جدید آموزش دختران رویه افزایش است. دختران عشایر به دلیل نبود دسترسی به مدارس پس از گذراندن پنج کلاس ابتدایی، در قالب مدارس سیار عشایری

دختران را پیچیده‌تر کرده است، چرا که بسیاری از خانواده‌ها حتی اگر امکان ادامه تحصیل در شهر یا روستا برای دخترانشان مهیا شود، ادامه تحصیل را غیر ضروری و نامفید دانسته و این اجازه را به دخترانشان نمی‌دهند. در حالی که پسران صرفاً به دلیل جنسیت این اجازه و فرصت را پیدای می‌کنند که تحصیلات خود را در شهر یا روستای هم‌جوار و گاه در قالب مدارس شبانه‌روزی ادامه دهند.

این در حالی است که مدارس شبانه‌روزی مختص دختران عشایر چندان وجود خارجی ندارد که خانواده‌ها برای آموزش دختران در مقاطع بالاتر مجاب شوند.

ازدواج در سن کودکی برای دخترانی که ترک تحصیل کرده‌اند، امری بسیار عادی است و البته عدم دسترسی به امکانات بهداشتی به ویژه آموزش‌های مربوط به کنترل جمعیت و تنظیم خانواده نیز باعث می‌شود که این دخترکان در سن بسیار پایین مادر شده و پشت سر هم زایمان کنند و حتی گاهی تا ۱۲ بار بچه بدنیا می‌آورند و در جوانی جسمشان فرسوده می‌شود که با توجه به

